

Formatervezésiminta-oltalom

A formatervezési minták oltalmáról a 2001. évi XLVIII. törvény rendelkezik.

Formatervezésiminta-oltalomban részesülhet minden

- új,
- egyéni jellegű formatervezési minta.

Mintának minősül valamely termék egészének vagy részének megjelenése, amelyet magának a terméknek, illetve díszítésének a külső jellegzetességei, különösen a rajzolat, a körvonalak, a színek, az alak, a felület, illetve a felhasznált anyagok jellegzetességei eredményeznek.

Terméknek minősül bármely ipari vagy kézműipari árucikk. A termékek közé tartoznak – egyebek mellett – a csomagolás, a kikészítés, a grafikai jelzések és a nyomdai betűformák, valamint azok a részek is, amelyeket valamely összetett termékben való összeállításra szántak. A számítógépi program nem képezheti a mintaoltalom tárgyát, de a program működése során előálló vizuális elemek, ikonok, képernyővédők oltalmazhatóak.

Új a minta, ha azzal azonos nem jutott nyilvánosságra az elsőbbség időpontját megelőzően.

A mintának egyéni jellege van, ha az elsőbbség időpontja előtt nyilvánosságra jutott bármely mintához képest a tájékozott használóra eltérő összbnyomást tesz.

A minta újdonságát és egyéni jellegét olyan külső formai jegyeknek kell hordozniuk, amelyek kialakításában a termék esztétikus, formatervezett megjelenésére való törekvés szerepet játszott. Az a külső jellegzetesség, amely kizárólag a termék műszaki rendeltetésének a következménye nem részesülhet mintaoltalomban.

A formatervezésiminta-oltalom időtartama

A mintaoltalom a bejelentés napjától számított öt évig tart.

A mintaoltalom további öt-öt éves időtartamra legfeljebb négyszer újítható meg. Megújítás esetén az újabb oltalmi idő az előző oltalmi idő lejáratí napját követő nappal kezdődik.

A bejelentés napjától számított huszonöt év elteltével az oltalom nem újítható meg.

A formatervezésiminta-oltalom tartalma

A mintaoltalom alapján a mintaoltalom jogosultjának kizárólagos joga van a minta hasznosítására. Kizárólagos hasznosítási joga alapján a mintaoltalom jogosultja bárkivel szemben felléphet, aki engedélye nélkül hasznosítja a mintát.

Hasznosításnak minősül különösen: a minta szerinti termék előállítása, használata, forgalomba hozatala, forgalomba hozatalra való felkínálása, behozatala, kivitele és e célokból való raktáron tartása.

A formatervezésiminta-oltalom terjedelme

A mintaoltalom terjedelmét a termék egészének vagy részének megjelenését befolyásoló, a mintaoltalmi lajstromban elhelyezett fényképből, rajzból vagy más grafikai ábrázolásból és – ha van ilyen – a változtató nyilatkozatból megállapítható külső jellegzetességek határozzák meg.

A mintaoltalom kiterjed mindazokra a mintákra, amelyek a tájékozott használóra nem tesznek eltérő összbnyomást.

A mintaoltalom terjedelmének megállapításakor figyelembe kell venni, hogy a szerző különösen a termék természetére és az ipari, illetve kézműipari ágazat sajátosságaira tekintettel milyen alkotói szabadságfokkal alakíthatta ki a mintát.

A formatervezésiminta-oltalom területi hatálya

A formatervezési minták nemzeti lajstromozása Magyarországra területre biztosít oltalmat.

A nemzetközi piacokon való oltalomszerzés érdekében lehetőség van – az ún. Hágai Rendszeren keresztül – a Szellemi Tulajdon Világszervezetének (WIPO) Nemzetközi Irodájánál nemzetközi lajstromozás iránti bejelentést tenni. A nemzetközi ipariminta-oltalmi bejelentést mind az SZTNH-nál, mind a WIPO-nál be lehet nyújtani.

Az Európai Unió egészére kiterjedő egységes oltalom megszerzésére a közösségi formatervezésiminta-oltalom szolgál. Az ehhez szükséges bejelentést az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatalánál (EUIPO) lehet megtenni, de a bejelentés továbbítása az SZTNH-tól is kérhető.